

Šolske potrebščine Marija Tičar

vseh vrst priporočaj cenj. učiteljstvu in sl. šolskim vodstvom

trgovina s papirjem in galanterijo
Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 26
(nasproti „Zlate kaplje“)

Zaloga Grubbauerjevih in Slatnar-
jevih zvezkov ter vseh priprav za
obratno-nadaljevalne šole.

Cene nizke!

Postrežba točna!

štev in rešilci. — Milijonska mesta. —
24urna določitev dnevnega časa. — Sveče
za tatove, da so varni pred policijo. —
Edisonova najnovejša iznajdba. — Usmili-
te se ubogih ptic! — Zlati uk. — Kotiček
gospoda Doropoljskega.

Planinski koledar. Leto 1913. Izdal in
uredil Fr. Kocbek, nadučitelj v Gornjem
Gradu, načelnik Savinjske podružnice S.
P. D. — IV. letnik. — Cena 1 K 70 v. V
Kranju 1912. Tiskala Tiskarna »Sava« v
Kranju. — V 32 poglavjih, oziroma od-
delkih in sestavkih objavlja letošnji Pla-
ninski koledar obilico gradiva, ki bo za-
nimala turiste in jim dobro služila.

Politiški pregled.

* **Poslanska zbornica** je sprejela za-
kon o epidemijah. — V razgovor je prišlo
potem poročilo odseka za državne usluž-
bence s pozivom na vlado, naj sestavi za-
konsko predlogo o regulaciji razmer po-
slovdaj in paznikov v tobaknih trgovinah.
Poročilo je odobreno. Prihodnja seja bo
10. februarja, ko finančni odsek dogotovi
predlogo o davku na osebno dohodarino.

* **Jezikovno vprašanje v Dalmaciji** je
postalo bolj pereče. V teh zadevah se je
mudil dalmatinski namestnik grof Attems
na Dunaju. Baje je vlada namestniku na-
ložila, da vso stvar prouči in o tem poroča.

* **Bojkot proti avstrijskemu in nem-
škemu blagu.** V Odesi se je sestal odbor,
ki je sklenil napovedati bojkotno akcijo proti
blagu avstrijske provenience. — Iz Sofije
dešla poročila javljajo, da so od tam po-
slali večjim ruskim firmam bolgarski tr-
govci napovedi večjih naročil. Avstrijsko
in nemško blago hočejo bojkotirati.

* **Cesarskih manevrov** letos ne bo, in
to glede na politično situacijo in okolnost,
da je polno vojakov pri »orožnih vajah«.

* **Konkordat med Srbijo in Vatika-
nom.** Med naučnim ministrstvom srbskim
in Vatikanom se vršijo dogovori glede
konkordata za Srbijo. V to svrhu pojde v
Rim poseben srbski delegat.

* **Protest proti vladnemu odloku** so
sklenile češke hranilnice, ker vlada zahte-
va, da vsaka hranilnica 30% svojih hranil-
nih vlog dene v premičnine, in sicer polo-
vico v državne papirje. Tudi poslanci so
se zavzeli za to stvar.

Učiteljski konvikt.

Letnino za leto 1913. so plačali ti-le
tovariši in tovarišice: Vrščaj Josip, c. kr.
ravnatelj v Trstu. Engelmann Vinko, c. kr.
učitelj v Trstu. Mahkota Karel, c. kr. učitel-
jel v Trstu. Waschte Slavoj, c. kr. učitelj
v Trstu. Dimnik Ivan, c. kr. učitelj v Tr-
stu. Meršek Jakob, učitelj v Trstu. Dim-
nik Slavoj, c. kr. učitelj v Trstu. Marija
Antončič, učiteljica v Borovnici. Pavla
Čop, učiteljica v Borovnici. Ida Papler,
učiteljica v Borovnici. Gojko Ščuka, učitel-
jel v Lipi pri Komnu. Fortunat Jelovšek,
učitelj v Viršanju. Karel Završnik, nad-
učitelj v Dupljah. Peter Ipavc, učitelj v
Svetem pri Komnu. Janko Likar, učitelj
v Ljubljani. Ivan Schmeidek, učitelj v
Krtini. Fran Zagorc, učitelj v Belcerkvi.
Josip Zemljič, nadučitelj pri D. M. v Bre-
zju pri Mariboru. Josip Ažman, nadučitelj
na Breznici. Hermina Sirk, učiteljica
na Breznici. J. Kaffon, nadučitelj v Misli-
nju. Fran Škof, nadučitelj v Vremah. Ivan Dem-
šar, nadučitelj v Šmarjeti na Dolenjskem.
A. Golli, učiteljica v Šmarjeti. Justina Mo-
klič, učiteljica v Šmarjeti. J. Lapajne, nad-
učitelj v Cerkljah na Gorenjskem. Janko
Vrežec, nadučitelj v Ribnem pri Bledu.
Fr. Pogačnik, učitelj v Ribnem. Leop. Fer-
jan, učitelj v Olševku pri Tupalčah. Uči-
teljstvo ljudske šole v Postojni in sicer:
Burnik Alojzija, Dereani Iva, Palme Ma-
rija, Petteros Marija, Juvanec Ferdinand,
Kopač Leopold, Pristov Ivan in Suhadol-
nik Andrej, ter Skubic Cilka, učiteljica
ženskih ročnih del v Postojni. Franciška
Aleš, učiteljica v Pečah. Fran Potokar,
nadučitelj v Dragatušu. Tomaž Bitenc,
učitelj v Dragatušu. Marija Zagorjan, učitel-
jelica v Grahovem. Armela Širok, učitel-
jelica v Grahovem. Nelmenovan iz Gra-
hovega pri Cerknici. Alojzij Kecelj, učitelj
v Ljubljani. Hvala!

Dar. G. Franc Zupančič, c. kr. geo-
meter v Kranju, mesto venca pokojnemu
nadučitelju Zupanu v Dolskem, 10 K. G.
Maks. Gaspari, akademični slikar v Ljub-
ljani, 10 K. Bog. plati!

Dve novi mladinski knjigi. V založbi
»Društva za zgradbo učiteljskega konvik-
ta« sta izšli zopet dve krasni mladinski
knjigi in sicer E. Ganglovih »Pripovednih
spisov« III. zvezek in »Spisov Mišjakove-
ga Julčka« V. zvezek.

Jubilejska samopomoč.

Dne 23. januarja t. l. je umrla članica
gospa Žager Jožefa, nadučiteljica vdo-
va v Petrovčah na Štajerskem.

Njenim dedičem se je izplačala pod-
pora v znesku 490 K.

Člani naj poravnajo 38. smrtni slučaj
skupno z letnino (§ 5. b) in upravnino
(§ 6. c), kar imajo že na razposlanih polo-
žnicah označeno.

Proti društvenikom, ki dolgujejo in
ne poravnajo pravočasno dolga, kateri se
jim je označil na položnicah, se bo ravnalo
po § 4. točka č.

Nekateri člani pošiljajo pisma še ved-
no na Ig ali v Ljubljano, katera šele po
dolgem romanju pridejo načelniku v roke,
če se prej ne izgube. Ker je posebno o
smrtnih slučajih važno, da dobijo dediči
pravočasno podporo, zato se člani opo-
zarjajo, da naslovljajo pisma na »Jubilej-
ska samopomoč« v Krtini, pošta Dob, ali
pa na načelnika tovariša Schmeidek Iva-
na, učiteljica v Krtini, pošta Dob.

Kranjske vesti.

—r— **Deželni šolski svet** je dovolil
okrajnemu šolskemu nadzorniku Maierju
polletni dopust. V važnejših zadevah ga
nadomestuje g. dež. šolski nadzornik Hu-
bad, v mestnem svetu pa tov. Juraj Režek.

—r— **Iz šolske službe.** Dopust se je
dovolil učiteljici Vidi Šorn na Viču, name-
stuje jo praktikantinja Ema Toplikar, učitel-
jica Božidarja Govekarja pri D. M. v Pol-
lju, ki se mu je dovolil dopust, nadomešča
začasno učiteljica Roza Jeraj. Zaradi bo-
lezni na dopustu se nahajajočo učiteljico
Ivanko Preširen na Slavini namešča su-
plentinja Marija Komar.

—r— **Imenovani so:** Andrej Suha-
dolnik, Postojna; Alojzij Lilija, nadučitelj,
Poljsnik; Robert Cigler, nadučitelj, Stu-
denec; Marija Sušteršič, Sv. Duh; Ma-
rija Rant, Velika dolina; Jožefina Jer-
man, Leskovec; Ana Schiffrer, Kovor;
Helena Oranič, Sv. Križ pri Trzinu;
Ana Krenn, Šmartno pri Kranju; Fran-
čiška Grom, Naklo; Rudolf Högl, Ko-
čevska Reka; M. Stravs, Zameško; Ma-
rija Tomc, Kranj; Iv. Šraj na meščan-
ski šoli v Postojni; Ivan Franke, nad-
učitelj, Dobrič; Vida Vrežec, Gora; Iv.
Perko, nadučitelj, Ježica; Karel Puhar,
Ribnica; Marija Novak, Spodnja Šiška;
Peter Jocič, Cerklje; Herman Kmet,
Col. — Stalno je vpokojena Marija
Triller in Albina Kranjc-Legat za eno
leto. Ljudska šola na Dovjem se razširi
na tri razrede. — Glede pritožbe proti
volitvi večšakov-učiteljev v mestni šol-
ski svet v Ljubljani se ugovor Janežič-
Sadar zavrne zaradi pomanjkanja legi-
timacije, razveljavi se pa izvolitev Lev-
ca, Črnagoja in Mehletove, izvolitev
Režka se potrdi. Ker imajo po besedilu
zakona pasivno volilno pravico samo
»učitelji-veščaki« (Fachmänner), se raz-
veljavijo mandati učiteljic. — Okrajne
učiteljske konference po deželi se bodo
vršile redno le vsako tretje leto, in sicer
na sedežu c. kr. okrajnega šolskega sve-
ta. — Justina Kavšek, supletinja na Vr-
hoplju, je imenovana za začasno učitelj-
ico v Matenji vasi. Marija Furlan, bivša
supletinja v Grosuplju, pa za supletinjo
na Vrhoplju namesto obolelega nadučite-
lja F. Punčuha.

—r— **V deželnem šolskem svetu** so
ovrgli volitev enega učitelja-strokovnja-
ka in obeh namestnikov za c. kr. mestni
šolski svet ljubljanski. Napredno učitel-
stvo nima prav nobene opore v deželnem
šolskem svetu, da bo pa pri tej izvolitvi
na tak način pokazal svoje strankarsko
stališče, tega vendar nismo pričakovali.
Ker je bil klerikalni priziv neutemeljen,
ga je moral deželni šolski svet zavrniti.
Da bi se pa klerikalcem vendarle ugodilo,
saj pa na umeten način izpodbili volitev.
Zgodilo se je pa to tako-le: Pri volitvi
dne 28. novembra 1912 so volile tudi tri
učiteljice (Cundrč, Lebar in Lunder), ki
so bile šele 20. novembra, torej en teden
pred volitvijo, imenovane. Na dan volitve
pa še niso nastopile definitivne službe in
tudi dekretov, še niso imele v rokah.

Slomškarji z nadzornikom Maierjem so pa
že računali na te tri glasove, saj se je
slavnoznani računovodja Janko Nepo-
muk Jeglič takoj pohvalil: »Imamo že
zopet tri nove glasove, bo tem lepša
zmaga.« Nadzornik Maier je tudi iz tega
namenja dovolil oddati glasovnice. Pripo-
mniti moramo še, da so vse te tri učitel-
jice zagrizene Slomškarice. Nadučitelj
Dimnik je v imenu naprednega učitelj-
stva protestiral proti temu, da bi te tri
učiteljice volile, a nadzornik Maier ga je
zavrnil, da si ne pusti umešavati se v
njegovo uradno poslovanje in da je vsa-
kemu dano na prosto voljo, da se pritoži
na deželni šolski svet. In Maier je na-
vzlic temu protestu pustil imenovane tri
učiteljice voliti. Pritožba na deželni šol-
ski svet se s strani naprednega učitelj-
stva ni vložila, ker bi bila pri sedanjih
razmerah brezuspešna. Imenovane tri
učiteljice so torej volile, in zakon se je
kršil s strani vladnega zastopnika, c. kr.
šolskega nadzornika A. Maierja. Navzlic
tej nezakoniti mahinaciji je pa napredno
učiteljstvo vendarle zmigalo. Ker je bilo
oddanih 63 glasovnic, je znašala absolut-
na večina 32. Napredni kandidat Režek
je dobil 34 glasov, Levec, Črnagoj in Me-
hle pa po 32 glasov. Zdaj pa so začeli
»zgoraj« glave stikati, kako bi ovrgli to
volitev. In pogruntali so jo tako-le: Rekli
so: Lundrova je neopravičeno volila. (Tu-
di Cundrč in Lebar sta neopravičeno vo-
lila!) Lundrovke glas je torej neveljaven.
Ker je pa volitev tajna, se ne ve, katere
kandidate je volila. (Kdo se ne smeje?)
Zaradi tega doka vsi kandidati po en
glas manj. Režek ima torej 33 glasov,
ostali trije pa samo po 31 glasov in 31
pa ni absolutna večina; zato se ti trije
mandati razveljavijo. — Taka razsodba ni
salamonska, ampak salemenska!

Štajerske vesti.

—š— **Deželni šolski svet** je imel dne
25. pret. m. sejo, na kateri je vpokojil de-
finitivno učiteljico Marijo Škrbinčevno in
dovolil Ani Westrovi, def. učiteljici v Sp.
Poljskavi, izstop iz učiteljskega stanu.

—š— **Umrli** je dne 26. pret. m. v Sto-
percah vpokojeni nadučitelj in posestnik
Jakob Cvirni. Znan je bil v najširših kro-
gih, ker je skoro pol stoletja učiteljeval
v raznih spodnještajerskih krajih.

—š— **Izjava.** V zadnji številki smo
priobčili med štajerskimi vestmi dopis od
Sv. Lovrenca v Sl. gor., s katerim se ču-
tita tovariš J. Farkaš in njegova soproga,
gospa M. Farkaševa, žaljena in neopra-
vičeno napadena. Dotični dopis smo ob-
javili, zaupajoč verodostojnosti svojega
poročevalca. Kakor nam sedaj izpričujeta
doposlani izjavi obeh prizadetih, smo bili
v zmoti. Izjavljamo, da nam je žal priob-
čenega dopisa, ker nimamo povoda dvo-
miti o osebnosti niti tovariša Farkaša
niti njegove gospe soproge. Lojalno torej
priznavamo svojo zmotu, upajoč, da je s
tem ta neljuba zadeva poravnana. Kakor
priča ta slučaj, je vključ naš največji paz-
ljivosti mogoče, da pridejo v list osebnosti
ki so neutemeljene in neopravičene. Ob
tej priliki prosimo vse svoje poročevalce,
naj se izogibljejo osebnosti, da ohranijo
našemu listu dobro ime resnosti in pravi-
coljubnosti.

—š— **Mesto učitelja** je razpisano do
20. februarja 1913 na petrazrednici v Ča-
dranljah pri Konjicah v stalno namešče-
nje. Krajni šolski svet da 60 K stanarine
in 20 K za drva na leto. (Glej Naredbeni
list!)

—š— **Bela žena.** Tovarišu Janku Oz-
mecu, nadučitelju v Kostivnici na Štajer-
skem, je v ponedeljek 3. februarja, umrla
nagle smrti hčerka Milenica v polpetem
letu starosti. Naše iskreno sožalje!

—š— **Razpis nadučiteljske službe.**
Pri Sv. Štefanu v šmarnem okraju je
razpisano do 15. februarja 1913 mesto
nadučitelja. V prejšnjih letih so kraj raz-
kričali kot jako slab. Pa naj ne plaši to
nikogar, ker v kraju, ki je oddaljen le eno
uro peš od želez. postaje Grobelno, ima
vsakodnevno pošto zvezo s Šmarjem,
je za trirazrednico naravnost komfortno
šolsko poslopje, za nadučitelja pa stano-
vanje štirih prijaznih sob s pritliklinami
tik novega šolskega poslopja, z vrtem in
sadojnjakom. Tudi razmere šolske in dru-
ge so jako ugodne. Naj se torej ne verja-
me neosnovanim govoricam! Sola je v II.
plačilnem razredu.

—š— **Šolske zadeve iz celjskega okra-
ja.** Marija Supankova, prov. učiteljica na

šestrazredni okoliški šoli v Vojniku, se
je službi zaradi omožitve odpovedala in
pride na njeno mesto kot supletinja Ma-
tilda Požarjeva. Stanko Gradišnik je pri-
puščen kot volonter na deško okoliško
šolo celjsko; Pepea Ahtikova se je name-
stila kot supletka v Dramljah; dozda
prov. razred na šestrazredni okoliški šoli
v Vojniku je postal definitiven.

Tržaške vesti.

—t— **Dr. Pietro Rozzo.** Dne 26. janua-
rja je v starosti petdesetih let nenado-
ma umrl magistratni šolski asesor dr.
Pietro Rozzo. Mož obsežne kulture, umet-
niškega čuvstvanja ter stroge pravič-
nosti je zatisnil svoje oči za vedno. Ko-
rekten vedno, navdušen za šolstvo, prija-
telj mladine, ljubezniv in duhovit v oseb-
nem občevanju, si je tekom svojega ase-
sorstva pridobil simpatije pretežne ve-
čine tržaškega učiteljstva, osobito slo-
venskega, ki se je tekom njegove službe-
ne dobe oddahnilo od prejšnjih časov če-
stega šikaniranja. Po imenu, rodu in pre-
pričanju Italijan, je iskreno ljubil svoj na-
rod, a spoštoval narodni čut drugorodca.
Izrazil se je nekako, da slov. učitelj mora
ljubiti svoj narod in delati zanj, le šovi-
nist, ki bi ital. narod sovražil, ne sme
postati. Njegovo delovanje se je tekom
dolgih let popolnoma skladalo s temi na-
zori. Kdor ve, kolikega vpliva za šolstvo
in učiteljstvo v Trstu je mesto mag. šol.
asesorja, bo vedel ceniti odlične značaj
prerano umrlega. — Preminuli je bil nav-
dušen pristaš in pospeševatelj otroških
zabavišč, šolarskih kuhinj in institucije
šolskih zdravnikov. — Tržaško slovensko
učit. društvo se je oddolžilo njegovemu
spominu s tem, da je položilo venec na
njegovo krsto in nabralo znesek za šol-
arske knjižnice tržaških slovenskih ljud-
skih šol. Udeležba pri njegovem pogrebu
je bila naravnost ogromna; slov. učitelj-
stvo Trsta dobro zastopano.

Goriške vesti.

—g— **Ženski licej »Notre Dame« v**
Gorici. Temu zavodu je naučno ministr-
stvo razširilo pravico javnosti tudi na še-
sti razred in s tem mu je dana tudi pravica
državnega zrelostnega izpita s tekočim
letom.

—g— **Podpore obratno-nadaljevalnim**
šolam. Z odlokom z dne 5. dec. 1912 je do-
volilo c. kr. ministrstvo javnih del držav-
no podporo za l. 1912 obratno-nadaljevalnim
šolam v Gorici (s slovenskim učnim jezi-
kom) v znesku 900 K, v Mirnu v znesku
200 K in v Solkanu v znesku 200 K.

—g— **Umrli** je v Gorici znani učitelj
glasbe Anton Hönl.

—g— **Zveza laških učiteljev** je imela
v Gorici svoj občni zbor. Na tem zboru
so se zavzeli za to, da treba na vsak na-
čin otvoriti za one dečke, ki hočejo v gi-
mnazijo, poseben pripravljani razred,
češ, da ljudska šola nima takega namena,
da bi usposobljala za srednje šole!
Učiteljske zahteve predložijo deželnemu
zboru, ki bo sklican, kakor je nekdo po-
ročevalcu zagotovil, sredi meseca marca.

—g— **Laški učitelji** zahtevajo tudi, da se
zgradi primerno poslopje za otroke, ki
pohajajo sedaj šolo v ulici Sv. Ivana. (Kaj
pa poslopje slovenske šole Podturnom in
na Ajševici?)

—g— **Kinematograf v Gorici.** »Slo-
venec« z dne 25. januarja poroča, da je
gimnazijsko ravnateljstvo v Gorici prete-
kli petek dopoldne odločno prepovedalo
učencem obisk kinematografa v »Cen-
tralu«. Ta vest je netočna. Gimnazijsko
ravnateljstvo je nasploh prepovedalo
učencem obisk vseh kinematografov v
Gorici.

Istrske vesti.

—i— **Dopolnilna deželnozborska vo-
litev.** Dne 9. februarja se vrši dopolnilna
volitev na Kvarnerskih otokih zaradi smrti
bivšega poslanca Kvirina Kozuliča. Politi-
ško društvo za Hrvate in Slovence v Istri
je proglasilo kakor kandidata gosp. Am-
broža Haračiča, upokojenega šolskega
svetnika v Malem Lošnju.

Agitirajte za svoje glasilo!
Pridobivajte mu novih naročnikov!